

ЗАТВЕРДЖЕНО
Науково-технічною
радою Держлісагентства
Протокол № 5 від "20" грудня
2017 р.

ДІЛЯНКИ ПОСТІЙНІ ЛІСОНАСІННІ ОСНОВНИХ ЛІСОТВІРНИХ ПОРІД
УЧАСТКИ ПОСТОЯННЫЕ ЛЕСОСЕМЕННЫЕ ГЛАВНЫХ
ЛЕСООБРАЗУЮЩИХ ПОРОД
PERMANENT
FOREST SEED STANDS OF MAIN FOREST TREE SPECIES
(Проект)

ТЕХНІЧНІ УМОВИ

ТУ У А02.4 009940064 002 2017

На заміну ОСТ 56–35–78

Дата надання чинності _____

Чинні до _____

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор УкрНДІЛГА
чл.-кор. НААН, д.с.-г.н., проф.

_____ Ткач В.П.

Схвалено Вченою радою
УкрНДІЛГА

Протокол № 2 від "07"
лютого 2017 р.

УДК 630*165.6

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО І ВНЕСЕНО: Українським науково-дослідним інститутом лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького (УкрНДІЛГА)

РОЗРОБНИКИ: Волосянчук Р.Т., к.б.н. (керівник розробки), Яцик Р. М. к.с.-г.н., Лось С. А., к.с.-г.н., Терещенко Л. І., к.с.-г.н., Михайлов П. П., к.с.-г.н., Торосова Л. О., к.с.-г.н., Григор'єва В. Г., Шлончак Г. А., к.с.-г.н., Митроченко В. В., Нейко І. С., к.с.-г.н., Самодай В. П., к.с.-г.н.

2. ЗАТВЕРДЖЕНО І ВВЕДЕНО В ДІЮ наказом Державного агентства лісових ресурсів України від _____ р. № _____

3. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ Технічні умови в частині правил відбору та формування постійних лісонасінних ділянок сосни, ялини, дуба та модрина частково відповідають ОСТ 56–35–78. Доопрацьовано на основі результатів досліджень, проведених УкрНДІЛГА та УкрНДІГірЛіс протягом останніх 40 років.

ОСТ 56–35–78. Участки лесные семенные постоянные сосны обыкновенной, ели обыкновенной, дуба черешчатого и лиственницы. Отбор и формирование. ГАЛУЗЬ ВИКОРИСТАННЯ. Стандарт поширюється на постійні лісові насінні ділянки сосен звичайної та кримської, ялини європейської, ялиці білої, буків лісового, східного та кримського, дубів звичайного, скельного та червоного, псевдотсуги Мензіса (дугласії), модрин європейської, сибірської, японської та їхніх гібридів) в лісовій, лісостеповій і степовій зонах, встановлює вимоги до відбору, формування та оформлення цих ділянок.

4. НА ЗАМІНУ ОСТ 56–35–78.

5. РЕЦЕНЗЕНТИ:

Завідувач кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій НУБіП України, Маурер В.М., к.с.-г.н., професор.

Професор кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій НУБіП України, Бровко Ф.М., д.с.-г.н., професор.

Доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова Мусієнко С. І., к.с.-г.н., доцент.

Зміст

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
1. ВИМОГИ ДО НАСАДЖЕНЬ ДЛЯ ВІДБОРУ ПЛІНД	3
2. ФОРМУВАННЯ ВІДБРАНИХ ПЛІНД.....	4
3. СТВОРЕННЯ ПЛІНД ЗА ПЛАНТАЦІЙНИМ ТИПОМ	6
4. ОХОРОНА ПЛІНД ТА КОНТРОЛЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ.....	7

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Ці технічні умови поширюються на постійні лісонасінні ділянки (далі ПЛНД) основних лісотвірних порід (сосен звичайної та кримської, ялини європейської, ялиці білої, буків лісового, східного та кримського, дубів звичайного, скельного та червоного, псевдотсуґи (дугласії), модрин європейської, сибірської, японської та їхніх гібридів) у лісовій, лісостеповій і степовій зонах, що використовуються для одержання цінного за спадковими ознаками і посівними властивостями насіння протягом тривалого часу.

Технічні умови встановлюють вимоги до відбору, створення, формування і оформлення цих ділянок.

ПЛНД закладають / відбирають у всіх основних типах або групах типів лісу.

ПЛНД за цільовим призначенням насінного матеріалу можуть бути:

- на продуктивність деревини;
- на стійкість до дії певних чинників (для захисних насаджень, лісовідновлення / лісорозведення у складних лісорослинних умовах).

ПЛНД створюють:

- шляхом відбору ділянок в лісових насадженнях та подальшого їх формування;
- шляхом садіння та подальшого формування за плантаційним типом.

Площа ПЛНД для аборигенних видів має становити не менше 5 га, для інтродуцентів – не менше 3 га (у виняткових випадках – не менше 1 га).

1. ВИМОГИ ДО НАСАДЖЕНЬ ДЛЯ ВІДБОРУ ПЛНД

1.1. Для закладання ПЛНД з метою отримання насінного матеріалу на продуктивність деревини відбирають насаджень:

– природні і штучні за походженням, чисті або мішані за складом із переважанням цільової породи, представлені господарсько-цінними для певних лісорослинних умов формами. У випадку відбору в штучних насадженнях аборигенних порід відбирають культури, вирощені з насіння відомого походження, зібраного у плюсових або нормальних насадженнях, розташованих у відповідних умовах росту у межах встановленого лісонасінного районування;

– нормальні або вищої селекційної категорії: частка прямостовбурних дерев у насадженні має становити не менше 20%, для дуба – не менше 15%;

– розташовані в найбільш сприятливих у регіоні для певної деревної породи лісорослинних умовах, бажано поблизу генетичних резерватів чи плюсових насаджень цієї породи. Допускається створення ПЛНД на частині генетичного резервату або плюсового насадження (не більше 20% його площі). Мінусові насадження або мінусові дерева тієї ж породи мають бути розташовані не ближче 300 м від ПЛНД;

– віком 5-7 років для сосен і модрин, 10-12 років – для ялин, ялиць і дугласії, 45-55 років – для листяних видів, збирання насіння з яких передбачається на поверхні ґрунту;

– не нижче I класу бонітету в Карпатському регіоні, не нижче II – для Полісся та Лісостепу, не нижче III – для Степу;

– мають добре розвинені крони, загальна зімкненість яких для сосни, модрини, дуба – не більше 0,6, для ялини, ялиці, буків, дугласії – не більше 0,7;

– у насадженнях дуба дерев насінневого походження має бути: в Лісостепу і Степу – не менше 50%, у Поліссі, Криму і Карпатах – не менше 70%;

– частка дерев бука насінневого походження в буковому деревостані має становити не менше 70%;

– доброго або задовільного санітарного стану (індекс стану насадження – не вище 3,0 балів).

– розташовані на рівних місцях з добре дренованими ґрунтами та наявністю зручних під'їзних шляхів або можливістю їх влаштування.

1.2. Для закладання ПЛНД з метою отримання насінного матеріалу підвищеної стійкості на стійкість до дії певних чинників відбирають насадження:

– природні та штучні, чисті або мішані за складом з переважанням цільової породи, представлені господарчо-цінними для певних лісорослинних умов формами. У випадку відбору у штучних насадженнях аборигенних порід відбирають культури, вирощені з насіння відомого походження, зібраного у плюсових або нормальних насадженнях, розташованих у відповідних умовах виростання і в межах визначених лісонасінним районуванням переміщення насіння. Допускається відбір ділянок у лісосмугах та рядових / алейних насадженнях, які входять до лісового фонду України;

– віком не менше 10 років, для дуба і бука – не менше 30 років;

– доброго або задовільного санітарного стану (індекс стану насадження – не більше 3,0 балів);

– площа ділянки не регламентується, але кількість дерев на ній має бути достатньою для того, щоб у результаті останнього етапу зріджень залишити не менше 50 дерев цільової породи на ділянці (з розрахунку 150 – 250 дерев/га).

2. ФОРМУВАННЯ ВІДБРАНИХ ПЛНД

2.1. Для покращення якісного складу насаджень, відібраних під ПЛНД, забезпечення доброго росту, розвитку, стійкого і рясного плодоношення та створення сприятливих умов для заготівлі лісонасінної сировини їх формують зріджуванням.

2.2. Зріджування насаджень здійснюють в декілька прийомів індивідуальним (рівномірним, нерівномірним) рядовим, коридорним або комбінованим способами.

У випадку індивідуального способу зріджування здійснюють шляхом видалення окремих дерев або груп.

При рядовому способі вирубують окремі ряди дерев.

При коридорному способі прорубують коридори завширшки від 6 до 10 м і залишають куліси завширшки до 4 м, які рівномірно зріджують.

В лісових культурах ряди, які намічені до видалення, вирубують в один або два прийоми, залежно від початкової зімкненості і схеми садіння, із розрахунку на отримання після завершення всіх прийомів зрідження відстані між насінними рядами для ялиці, ялини, дугласії – 7–8 м, для сосни, модрина, дуба, бука – 10 м.

2.3. Перед першим прийомом зріджування відбирають насінні дерева. До насінних зараховують дерева здорові, кращі за ростом і формою стовбура, будовою і розвитком крони і плодоношенням.

2.4. Якщо насадження представлене культурами, то спочатку виділяють насінні ряди, а потім в цих рядах (при коридорному способі – в кулісах) відбирають насінні дерева, які відмічають, наносячи на стовбури смугу білою фарбою шириною 5 – 8 см на висоті 1,3 м.

2.5. Під час першого та наступного прийомів зріджування видаляють дерева супутніх порід, а також дерева цільової породи сухі та ті, що всихають і відстають за ростом, пошкоджені комахами та уражені хворобами, кривостовбурові, косошарові, сучкуваті, завилкуваті та з механічними пошкодженнями.

Дерева, які підлягають видаленню, позначають згідно нормативних документів («Методичні вказівки з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Державного агентства лісових ресурсів України»). Інформація щодо зріджувань у розрізі видів та цільового призначення ПЛНД надано в табл. 1. Період повторюваності зріджувань встановлюють з урахуванням деревної породи, лісорослинних умов та зімкненості крон насадження.

Таблиця 1. Кількість дерев, які залишають після чергового прийому зріджування на відібраних ПЛНД

Порода	Прийом зріджування	Цільове призначення ПЛНД			
		продуктивність		стійкість	
		Вік, років	кількість дерев, залишених на 1 га, шт.	Вік, років	кількість дерев, залишених на 1 га, шт.
Сосна звичайна, Сосна кримська. Модрина	1	5-7	600-800	5-7	800-1000
	2	12-15	220-250	12-15	250-400
	3	21-23	70-100	21-23	100-200
Ялина європейська, Дугласія, Ялиця біла	1	10-12	800-1000		
	2	20-22	400-500		
	3	35-37	200-300		
Дуб звичайний	1	45-55	300 – 500	25-35	600 – 1000
	2		200 – 250		300 – 500
	3		-		200 – 250
Дуб скельний	1	45-55	300 – 500	25-35	350 – 500
	2		200 – 250		200 – 250
Бук	1	45-55	400 – 500	25-35	-
	2		200 – 300		-

На ПЛНД ялини європейської, ялиці білої, дугласії та модрини зріджування повторюють кожні 3 – 4 роки, на ПЛНД сосни звичайної, дуба звичайного, дуба скельного, бука в Карпатах, Поліссі і Гірському Криму – кожні 5 – 8 років; на ПЛНД сосни звичайної і дуба звичайного в Лісостепу і Степу – кожні 6 – 10 років. У межах кожної зони в сприятливих лісорослинних умовах встановлюють період повторюваності частіше, для менш сприятливих – рідше.

2.7. Для забезпечення достатньої освітленості крон, зімкненість на ПЛНД підтримують на рівні 0,4–0,5. У випадку розростання крон дерев більше встановленої зімкненості призначають наступне зріджування.

2.8. Для забезпечення регулярного та рясного плодоношення і збереження врожаю на ПЛНД проводять: вапнування або торфування ґрунту, внесення органічних і мінеральних добрив, мікродобрив, обробку крони регуляторами росту рослин, дозволеними до використання в Україні, здійснюють захист від шкідників, хвороб і охорону від диких звірів, домашніх тварин та пожеж.

2.9. Для створення сприятливих умов для заготівлі насіння понижують пні, видаляють парость небажаних деревних порід і небажану трав'янисту рослинність. Забезпечують відстань між стовбурами і кронами дерев достатню для вільного проходу машин під час догляду за ґрунтом і збирання врожаю.

2.10. Доцільно використовувати ПЛНД порід із дрібним насінням для створення піднаметових розсадників.

У такому випадку на потужних ґрунтах у рівнинних умовах попередньо згрібають лісову підстилку, а перед опаданням насіння, – розпушують до 60 % поверхні ґрунту (дисковими боронами, культиваторами, мотоблоками). На менш потужних щербенистих ґрунтах при незначних схилах лісову підстилку та чагарники подрібнюють за допомогою механізмів і залишають на ділянці, що сприяє збагаченню ґрунту і запобіганню ерозійних процесів. Ґрунт мінералізують смугами завширшки 1– 2 м поперек схилу. Такі смуги

розпушують культиватором з одночасним загортанням опалого насіння на глибину 4 – 6 см. Для збереження насіння від поїдання дикими тваринами смуги прикривають решітками.

Під час проведення механізованих доглядів за ґрунтом слід залишати захисні зони для дерев на відстані не менше 1,5 м від стовбура. Стимулюванню врожайності ПЛНД та росту самосіву сприяє вапнування ґрунту (5 т/га) на кислих ґрунтах, внесення азотних добрив (200 кг/га д.р.), розчинів борної кислоти та марганцевокислого калію.

3. СТВОРЕННЯ ПЛНД ЗА ПЛАНТАЦІЙНИМ ТИПОМ

3.1. Цей тип ПЛНД за технологією створення та догляду відповідає вимогам до лісонасінних плантацій. Допускається як відбір і подальше формування на базі лісових культур віком не старше 10 років (див. п. 3.2), так і створення садінням сіянців /саджанців або висіванням насіння (див. п. 3.3).

3.2. Ділянки для створення ПЛНД підбирають:

- у найбільш сприятливих у регіоні для певної деревної породи лісорослинних умовах, бажано поблизу генетичних резерватів чи плюсових насаджень. Мінусові насадження або мінусові дерева тієї самої породи мають бути розташовані не ближче 300 м від ПЛНД;

- розташовані на рівних місцях з добре дренованими ґрунтами та наявністю зручних під'їзних шляхів або можливістю їх влаштування. У гірських умовах ПЛНД можна закладати на терасованих схилах садінням між терасами модрина, дугласії, ялини і ялиці.

3.3. Для закладання ПЛНД використовують стандартні сіянці/саджанці з насіння відомого походження (з лісонасінних плантацій, плюсових насаджень і дерев, генетичних резерватів, кращих насаджень, які відповідають вимогам до плюсових, але не занесених до Держреєстру; кращих дерев на лісосіках головного користування). Допускається створення ПЛНД висіванням насіння вказаних вище категорій. ПЛНД дуба необхідно створювати із насіння дерев пізньої та ранньої фенологічних форм окремо.

Садіння здійснюють по 2–3 саджанці з відкритою кореневою системою в одне садивне місце із залишенням через 1–2 роки однієї рослини, або по 1 саджанцю із закритою кореневою системою не старше 3 років. Схеми садіння для модрина, сосни звичайної і кримської, дуба звичайного і скельного – 8×8, 10×10 м, для дугласії, дуба червоного – 6×10 м; ялиці та ялини – 5×8 м. Верхівкову бруньку модрина під час садіння прищипують.

3.4. Для забезпечення доброго росту, раннього, регулярного та рясного плодоношення і збереження врожаю на ПЛНД здійснюють:

- дискування у перехресному напрямі міжрядь із залишенням 1,5 м захисної смуги до 5 років, після 5 років – підсівання багаторічних трав і їх щорічне викошування;

- видалення самосіву дерев та чагарників протягом усього періоду використання ділянки;

- для сосни в умовах А₂, В₂– внесення торфу (30–80 т/га) в суміші із суперфосфатом простим (80 кг/га) кожні 3–4 роки;

- для дуба в умовах D₂ – одноразове внесення через кожні 3 – 4 роки комплексних мінеральних добрив залежно від агрохімічних властивостей ґрунту. З метою стимулювання репродуктивних процесів дуба рекомендується обприскувати крони розчином хлорхолінхлориду 0,3 – 1,5 % концентрації в період після закінчення росту пагонів;

- для модрина, ялини, ялиці, дугласії – посів багаторічного люпину у рядах смугами завширшки 1,5–2,0 м

- захист від шкідників і хвороб препаратами, дозволеними до використання в лісовому господарстві України.

Міжряддя можуть бути використані для вирощування просапних культур (до 5 років) з обов'язковим щорічним внесенням органічних добрив та як піднаметовий розсадник (після початку регулярного плодоношення) з внесенням органічних добрив через 3–4 роки.

3.5. Для забезпечення можливості руху механізмів уздовж рядків відстань між кронами дерев має підтримуватися на відстані більше 3 м. Період повторюваності зріджувань встановлюють з урахуванням деревної породи, лісорослинних умов та зімкненості крон насадження. За необхідності доцільно розрідити ПЛНД шляхом видалення дерев в рядах або кожного другого ряду.

3.6. Для створення сприятливих умов для заготівлі насіння обрізують сухі та пошкоджені гілки й проводять формування крони:

- у сосни, модрини, дугласії під час першої обрізки вилучають 2–3 верхні кільця гілок починаючи з 7–9-річного віку, а надалі – лише кільця останнього приросту із залишенням шипа висотою 30 см, з періодичністю 2–3 роки, що запобігатиме швидкому заміщенню верхівки гілками верхнього кільця. Для забезпечення оптимальних умов освітлення в кроні та недопущення відмирання нижнього ярусу крони розріджують шляхом видалення окремих гілок;

- у ялини та ялиці – обрізують лише останній приріст кожні 2 роки;

- максимальна висота дерев на ПЛНД не має перевищувати 7 м.

3.7. Період експлуатації ПЛНД, створених за технологією лісонасінних плантацій, для сосни і модрини становить 25–30 років, а для ялини і дугласії – 30–50 років.

Після досягнення деревами на ПЛНД висоти 5–6 м необхідно розпочати закладання нової ПЛНД на заміну.

Для дуба й бука максимальні висота дерев на ПЛНД та вік експлуатації не обмежені.

4. ОХОРОНА ПЛНД ТА КОНТРОЛЬ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

4.1. Відповідальність за охорону ПЛНД і ведення технічної документації несе головний лісничий підприємства.

4.2. З метою належного обліку та охорони на ПЛНД оформлюють паспорти в п'яти екземплярах за формою, наведеною у додатку 1, та відображують у матеріалах лісовпорядкування (таксаційних описах, планшетах, картах-схемах лісгоспу та лісництва). До паспортів додають плани розташування ПЛНД. Паспорти передають на постійне зберігання в:

- підприємство, на території якого розташований об'єкт
- відповідні територіальні органи центральних органів виконавчої влади з питань лісового господарства та органи виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим; відповідні профільні територіальні органи вищого рівня (районного, обласного);

- ДО «Український лісовий селекційний центр»;

- УкрНДІЛГА / УкрНДІГірліс відповідно до зони діяльності.

4.3. Зарахування ПЛНД до об'єктів постійної лісонасінної бази здійснюють після проведення другого прийому зріджувань і на підставі рішення постійно діючої атестаційної комісії.

4.4. ПЛНД, включені до постійної лісонасінної бази, заносять у зведену відомість (додаток 2), яку складають у трьох екземплярах (для територіальних органів центральних органів виконавчої влади з питань лісового господарства та органів виконавчої влади з питань лісового господарства Автономної Республіки Крим, лабораторії ДО «Український лісовий селекційний центр» і УкрНДІЛГА / УкрНДІГірліс).

4.5. Наказом по лісгосподарському підприємству призначають особу, відповідальну за збереження ПЛНД, контроль їхнього стану, вчасне призначення і проведення на них системи профілактичних, захисних, господарських заходів та ведення документації. У випадку зміни відповідальної особи матеріали та документацію ПЛНД передають від однієї особи до іншої за актом здачі – приймання.

4.6. Господарські заходи на ПЛНД призначаються відповідно до актів, складених компетентною комісією (див. п. 4.3), з додатковим включенням, за потреби, відповідних спеціалістів (спеціаліста з питань лісозахисту, представника державного управління екологічної безпеки, тощо).

Заплановані заходи на ПЛНД здійснюються під безпосереднім контролем профільних спеціалістів відповідного лісгосподарського підприємства і після завершення робіт компетентна комісія (див. п. 4.3) приймає рішення щодо результатів проведення господарських заходів з відповідним актуванням.

4.7. У випадку втрати ПЛНД покладених на неї функцій, у встановленому порядку здійснює її списання постійно діюча атестаційна комісія (див. п. 4.3) та відбір / створення нової ПЛНД.

4.8. В натурі по кутах ПЛНД встановлюють ділянкові стовпи із підписами відповідно до нормативів.

4.9. ПЛНД по периметру обмежують протипожежними розривами згідно нормативних документів (Правила пожежної безпеки в лісах України, які затверджено наказом Держкомлісгоспу України від 27.12.2004 р. № 278)

4.10. Для захисту рослин від пошкодження дикими і свійськими тваринами, за рік до садіння або у рік створення об'єкта ділянку огороджують. Висота загорожі для захисту від тварин має бути не менша 3 м.

Додаток 1 – Паспорт постійної лісонасіннєвої ділянки

	Державне агентство лісових ресурсів України
	Обласне управління лісового та мисливського господарства
	Державне підприємство
	Паспорт
	постійної лісонасінної ділянки №
	(ПЛНД)
	Деревна порода
	Рік відбору (створення) Площа ділянки
	Місце розташування ділянки:
	Лісництво
	Квартал № Віділ №
План розташування ПЛНД	Характеристика виділу (на час відбору):
Мірило	Географічні координати пн.ш. сх.д.
Постійна лісонасінна ділянка обстежена і зарахована до складу постійної лісонасінної бази комісією у складі:	Висота н.р.м., м
<i>Перший заступник начальника обласного управління лісового і мисливського господарства</i>	Рельєф
<i>Представник ДО «Український лісовий селекційний центр»</i>	Експозиція схилу
<i>Представник УкрНДІЛГА / Укр НДІГірліс</i>	Ґрунти
<i>Головний лісничий лісогосподарського підприємства Лісничий лісництва, на території якого знаходиться об'єкт ПЛНБ</i>	Тип лісорослинних умов
	Тип лісу
	Походження
	Панівна порода (фенологічна, морфологічна форма) та її частка у складі насадження, %
(організація, посади, прізвища та підписи членів комісії)	
" _____ " _____ 20 ____ р.	

Продовження додатку 1

Таксаційна характеристика насаджень постійної лісонасінної ділянки									
Склад насадження	Вік, років	Середні		Кількість насінних дерев на	Зімкненість намету	Середня ширина крони дерев, м	Середня відстань до живої крони, м	Стан, бали*	Дерев I і II селекційних категорій %
		H, м	D, см						

Коротка характеристика оточуючих насаджень (лісовпорядкування 20 р)

Ділянка	Площа, га	Вік, років	Склад	Походження	Зміни

Заходи догляду за ПЛНД

Рік	Дата	Назва і коротка характеристика заходів (зріджування, внесення добрив, боротьба зі шкідниками та хворобами і т.п.)	Запис зробив (посада, прізвище, підпис)

Дані щодо заготівлі насіння на ПЛНД							
Дата	Бал плодonoшення	Зібрано насіння, шишок, кг	Отримано		Якість насіння		Запис зробив (посада, прізвище, підпис)
			кг	%	клас	схожість, %	

Дані щодо використання насіння, отриманого на ПЛНД

Дата	Область, підприємство	Мета	Запис зробив (посада, прізвище, підпис)

*при закінченні форми додавати вкладиш.
 * стан за 5-бальною шкалою: 1-відмінний, 2-добрий, 3-задовільний, 4-незадовільний, 5- загинуло.

